

Asia: _VN/20396/2020

Valtioneuvoston asetus kunnan maksuosuudesta ja nopean laajakaistayhteyden vähimmäisnopeudesta laajakaistahankkeessa

Lausunnonantajan lausunto

Voitte kirjoittaa lausuntonne alla olevaan tekstikenttään

Hirvensalmen kunnan lausunto Valtioneuvoston asetus kunnan maksuosuudesta ja nopean laajakaistayhteyden vähimmäisnopeudesta laajakaistahankkeessa

Nopeat tietoliikenneyhteydet ovat elinkeinotoiminnan elinehto sekä tärkeitä kansalaisten yhdenvertaisuudelle ja osallisuudelle, kun tieto ja palvelut siirtyvät yhä enemmän verkkoon. On tärkeää, että yhteyksien rakentamista tuetaan yhteiskunnan varoin alueilla, joilla yhteydet eivät rakennu markkinaehtoisesti.

Kuntien pakollisesta maksuosuudesta on luovuttava

Kaikkien kuntien taloudellinen tilanne ei mahdollista esitetyn kuntaosuusprosentin mukaisen tuen myöntämistä, mikä estää myös valtion tuen hakemisen. Tämä johtaa näiden kuntien asukkaiden eriarvoistumiseen ja jäämiseen digitalisaatiokehityksen ulkopuolelle. Kunnan näkemys on, että nopeat laajakaistayhteydet ovat kansalaisten peruspalvelu ja näin ollen rakentamisen tukeminen alueilla, joilla yhteydet eivät rakennu markkinaehtoisesti, on valtion tehtävä.

Kunta pitää edelleen ensisijaisena vaihtoehtona kuntien pakollisesta maksuosuudesta luopumista. Mikäli tätä ei voida toteuttaa, tulee kuntien maksuosuutta merkittävästi alentaa hallituksen esityksen (HE 221/2020) mukaisista 33 ja 22 prosentin osuuksista. Kuntien pakollisen maksuosuuden tulee olla enintään 10 prosenttia kustannuksista.

Kunnan maksuosuuden määräytymisen kriteerit eivät ole toimivia

Asetusesityksen mukaan kuntien maksuosuus määräytyy laskentakaavalla, jossa muuttujina ovat kunnan taajama-asteeseen perustuva kuntaryhmitys ja kunnan taloudellinen kantokyky.

Näkemyksemme mukaan kunnan taajama-aste ja käytetty kuntien jaottelu ei anna todellista ja oikeudenmukaista kuvaa yhteyksien rakentamisesta aiheutuvista kustannuksista. Vaikka kuntien

olemassa oleva aluerakenne todellisuudessa vaikuttaakin yhteyksien rakentamiskustannuksiin on taajama-aste liian yksinkertainen mittari tähän.

Myös kuntien taloudellisen kantokyvyn käyttäminen laskentakaavassa herättää kysymyksiä. Taseen yli/alijäämä on kestävä peruste, jolla ei ole yhteyttä hankkeen taloudellisen onnistumisen eikä kunnan sitoutumisen näkökulmasta. Lisäksi kuntien taloudellinen kantokyky voi muuttua hyvin nopeasti, jolloin asetus ei ole enää ajan tasalla, mikä johtaisi kuntien epätasa-arvoiseen kohteluun. Vai onko tarkoituksena, että asetusta päivitetään vuosittain kuntien tilinpäätösten valmistuttua. Tämä taas hankaloittaisi hankkeiden pitkäjänteistä suunnittelua sekä tietoliikenneyhteyksien kehittämistä, kun kunnan maksuosuuden voisivat muuttua kesken kaiken.

Matilainen Anne

Hirvensalmen kunta - Hirvensalmen kunta/ kunnanjohtaja